Ner 122.

Ogłoszenia wszelkiego rodzaju przyjmują się za opłatą od wiersza drobnego (petit) po 8 centów za każde następne „ 5 „ należytość stęplową 30 „ za każdorazowe umieszczenie.

AFISZ TEATRALNY.

Rok 1872.

Wychodzi w Krakowie 4 razy w tygodniu w dniu przedstawienia teatralnego.
Cena prenumeraty miesięcznie 50 c.
Numer pojedynczy kosztuje 5 c.
Prenumeratę przyjmuje Administracya Drukarni „Czasu", kasa teatralna i księgarnia J. Czecha.

Kraków, dnia 28 Maja.

W Niedzielę d. 26 t. m. odbyło się o godzinie 5téj ostatnie tegoroczne posiedzenie teatralnéj komisyi doradczéj. Obecnymi byli pp. Witte, Kłobukowski, Koźmian, Szukiewicz, Steibelt, Szujski, Estreicher, Bełcikowski. Pan Koźmian tłumaczył opóźnienie w zwołaniu komisyi, pracami komisyi konkursowéj, w któréj wielu członków komisyi doradczéj zasiadało. Następnie zdał sprawę z przekazanych przez komisyę konkursową dwóch sztuk komisyi doradczéj, a mianowicie *Przeor Paulinów* dramat i *Protegowani i Protegujący* komedyą, oświadczył, że *Przeor* jednomyślnie zaleconym został do grania, i że zarząd teatru zgadza się na wystawienie téj sztuki i żąda upoważnienia od komisyi doradczéj. Komisya opierając się na tem oświadczeniu, oraz na jednomyślności komisyi konkursowéj, postanowiła przedstawienie téj sztuki bez dalszego jéj czytania. Komedyę zaś *Protegowani i Protegujący* postanowiono oddać pod sąd komisyi doradczéj, a to głównie dla tego, aby wskazać autorowi zmiany, które korzystnie wpłynąć mogą na przedstawienie téj sztuki, jak to się stało także z *Pozytywnymi.*

W dalszym ciągu posiedzenia rozebrano siedem sztuk nadesłanych do czytania, a mianowicie *Rodzina Bobruskich*, *Kalecy* Sarneckiego. *Żony uczonych* i *Ubodzy w salonie* Lubowskiego. *Zbójcy*, *Szaławiła*, *Anna.*

Pan Koźmian wniósł, aby komisya doradcza przyjęła na siebie obowiązki komisyi konkursowéj. Motywował ten wniosek tem, iż doświadczenie okazało, że dwie komisye są zbyteczne, a jedna przeszkadza zbieraniu się drugiéj, następnie dowodził, iż komisya doradcza będąc liczniejszą, daje większe rękojmie znawstwa i bezstronności. Po dyskuzyi, przyjęto ten wniosek, a tak konkurs zaliczonym będzie nadal do zakresu działania komisyi doradczéj.

Przystąpiono do oznaczenia warunków przyszłorocznego konkursu. Pan Koźmian oświadczył, że suma na konkurs bieżący wynosi 900 złr., a mianowicie: 300 złr. hr. Franciszka Łubieńskiego, 300 złr. hr. Jana Zamojskiego (syna) i 300 złr. pana Stanisława Koźmiana. W skutku tego oświadczenia przyjęto wniosek p. Estreichera z powrawką p. Kłobukowskiego, aby sumę 900 złr. podzielić na trzy premia: 500 złr., 250 złr. i 150 złr. Pan Estreicher wniósł daléj, aby pierwszą nagrodę 500 złr., dać tylko bezwzględnie dobréj sztuce, a w razie gdyby takowéj nie było, sumę owa skapitalizować na rok przyszły, dwie zaś inne nagrody dać nawet sztukom względnie tylko dobrym. Po wyczerpującéj dyskusyi, w któréj wykazano, iż częściowe przynajmniéj postawienie zasady bezwzględnéj wartości premiowanych utworów, podniesie powagę konkursu, a zachowanie dla dwóch premiów zasady względnéj wartości, nie odstraszy ani zniechęci piszących, przyjęto wniosek Estreichera. Daléj przyjęto wniosek Estreichera, że tylko takie sztuki mogą być premiowane, które nigdzie dotąd ani grane, ani drukowane nie były. Na wniosek p. Szukiewicza naznaczono jako ostatni termin nadsyłania sztuk na konkurs dzień 31 Grudnia; na wniosek zaś pana Bełcikowskiego postanowiono, iż skutek konkursu ogłoszonym zostanie najdaléj w sześć tygodni, to jest 15go Lutego. Przyjęto dawną zasadę, że sztuka premiowana musi mieć najmniéj trzy akta, na wniosek jednak p. Koźmiana, przypuszczono do trzeciéj nagrody (150 złr.) także jedno i dwuaktowe sztuki. W skutku tych uchwał, stanęły zasady przyszłorocznego konkursu, które poniżéj streszczamy, prosząc dzienniki, aby je ogłosiły i do publicznéj podały wiadomości.

Na wniosek p. Koźmiana przyjęto do grona komisyi hr. Jana Zamoyskiego (syna) jako ofiarodawcę części konkursu. W końcu p. Koźmian zawiadomił komisyę, iż p. Szujski kończy wielki dramat historyczny *Marya Mniszchówna*, który prawdopodobnie będzie przedstawiony w Poznaniu, i zapytał czy komisya upoważnia go do przedstawienia tego utworu bez odczytania go w komisyi, a to z powodu braku czasu; dano upoważnienie p. Koźmianowi, jednak tak p. Koźmian, jak i szanowny autor oświadczyli, że w razie potrzeby lub zażądania ze strony komisyi, udzielonym jéj będzie ten dramat przed przedstawieniem go w Krakowie. Na tem zakończono niedzielne, a ostatnie tegoroczne posiedzenie komisyi.

— Warunki scenicznego konkursu na rok 1872/73 (nagrody hr. Franciszka Łubieńskiego, hr. Zamoyskiego Jana (syna) i pana Koźmiana Stanisława, razem 900 złr.) Teatr Krakowski.

1) Udzielonemi zostaną utworom scenicznym trzy nagrody, a mianowicie 500 złr., 250 złr., 150 złr.

2) Nagroda 500 złr. udzieloną zostanie tylko bezwzględnie dobréj sztuce scenicznéj, a oczywiście względnie najlepszéj z nadesłanych.

3) Nagrody 250 złr. i 150 złr. będą udzielone nawet względnie tylko dobrym sztukom.

4) O nagrody 500 złr. i 250 złr. ubiegać się mogą tylko sztuki (tragedye, dramata, komedye) mające najmniéj trzy akta. O nagrodę 150 złr. mogą się ubiegać i jedno i dwuaktowe sztuki.

5) Sztuki przeznaczone na konkurs nie mogą być pierwéj ani drukowane ani przedstawiane.

6) Sztuki przeznaczone na konkurs, winny być nadesłane najdaléj 31go Grudnia 1872 poczem nie będą przyjęte do tegorocznego konkursu.

7) Skutek konkursu winien być ogłoszony najdaléj 15go Lutego 1873.

8) Wyrok konkursowy wydaje teatralna komisya doradcza, która się składa z pp. Asnyka, Anczyca, Bałuckiego, Bełcikowskiego, Kłobukowskiego, Koziobrodzkiego, Klaczki, Koźmiana, Lisickiego, Łubieńskiego, Rembowskiego, Rychtera, Manna, Szujskiego, Steibelta, Szukiewicza, Tarnowskiego, Zamoyskiego, Wittego.

— Pan Szujski kończy wielki pięcioaktowy dramat historyczny *Marya Mniszchówna*, z tytułową rolą dla pani Hoffman.

— Proces przeciw Zakrzewskiemu prowadzi się na właściwéj drodze. Sprawa ta nie jest wyłącznie teatralna, ale obchodzi ogół, gdyż dotyczy wszelkich stosunków chlebodawczych i wszystkich przedsiębiorstw, które stałyby się nie możliwemi, gdyby wolno było nietylko z dnia na dzień, ale z chwili na chwilę, opuszczać bez powodu i poprzedniego wypowiedzenia, przyjęte na siebie obowiązki. Tak samo jak czeladnik, artysta dramatyczny lub śpiewak, nie może opuszczać przyjętych na siebie zobowiązań bez poprzedniego przynajmniéj dwutygodniowego wypowiedzenia, a jeżeli tego wypowiedzenia nie było, może być zmuszonym do pełnienia nadal opuszczonych obowiązków. Cóż dopiero więc, jeżeli w dodatku zniknie z wybranemi naprzód pieniądzmi.

ROZMAITOŚCI.

— Dzienniki moskiewskie unoszą się nad grą na skrzypcach panny Heleny Wąsowskiéj, Warszawianki. Skrzypce na których gra p. Wąsowska oceniają na 700 rubli.

— Koncert Ryszarda Wagnera składający się przeważnie z jego kompozycyi przyniósł niepraktykowaną dotąd w Wiedniu sumę 12.000 złr.

— Donoszą z Jawy; że w pożarze, jaki nawiedził to miasto spłonął olbrzymi hotel słynnego skrzypka Ole-Bull'a. Ogień wszczął się w nocy i z taką szybkością ogarnął całe zabudowanie, że Ole-Bull zaledwie zdołał wyskoczyć z łóżka i prawie nagi wyleciał na ulicę, unosząc z sobą swoje czarodziejskie skrzypki.

— W teatrze Warszawskim zamierzają wznowić operę p. t. *Marta* i *Pocztylion z Lonjumeau.*

TEATRA W POLSCE.

przez Estreichera.

Rzecz w roku 1860.

(Ciąg dalszy).

W r. 1816 bawiła tu trupa Baura od Maja. W dniu 16 maja nowo przybyli Milewski z Pyzdr (zdaniem Pietkiewicza).

W roku 1855 odegrali amatorowie teatr w sali resursowéj pod kierunkiem Piotra Bykowskiego na dochód ubogich, zebrano przeszło 300 rubli, grano: „Berek zapieczętowany", „Odludki i Poeta", „U wód". Do téj sali przeniósł się w Listopadzie Słobodziński ze swa trupą. W roku 1856 zniesiono stary gmach teatru, jako zrujnowany. Zjawił się wtedy na entreprenera Piekarski, był to lichy aktor, grywający od lat kilkunastu na prowincyonalnych scenach. Już w r. 1854 krzątał się około urządzenia teatru w domu prywatnym, lecz gdy obywatelstwo urządziło scenę, musiał ustąpić. Późniéj wyjednał sobie od miasta starą ruderę i tę przerobił jako tako na teatr.

W r. 1860 Eufrozyna Zielińska obchodziła pięćdziesięciolecie swych występów na scenie. Występowała po ostatni raz w roli Pani Kasztelanowéj. Mimo lat sędziwych nie opuściły ją ani zapał ani talent. W uznaniu tego, publiczność miejscowa i szlachta zebrana w czasie wyborów, ofiarowali jubilatce wieniec laurowy srebrny, zarazem jeden z artystów odczytał wiersz wystosowany do niéj:

Pół wieku trudów ziomków w usłudze
Przyszłość starością, wytrwaniem, czynem
Pozwól niech serca Tobie nie cudze
Strudzone czoło zdobią wawrzynem.
Żegnając pracy mozolnéj pole
Przez dni najdłuższe chowaj w pamięci
Że ciepłem sercem, szczęsne (sic) Podole
Wdzięcznością zasługę święci.
Na szczere chęci nie kładźmy ceny
Tylko czującem sercem rodacy
Możem nagrodzić pół wieku pracy,
Dla narodowéj podjęte sceny!

(*Ciąg dalszy nastąpi.*)

Redaktor odpowiedzialny Anastazy Mastalski. Czcionkami Drukarni „CZASU." Rządca Drukarni Józef Kostka.

Nr. porządkowy 122.

TEATR KRAKOWSKI

We Wtorek dnia 28 Maja 1872 r.

Ostatni gościnny występ Pani

Heleny Modrzejewskiéj

Artystki Teatrów Warszawskich.

Na dochód

Feliksa BENDY

Komedya w 4 aktach Dumasa (syna), przełożył z francuzkiego G. Czernicki.

POJĘCIA PANI AUBRAY

(Les idées de Madame Aubray.)

OSOBY:

Barantin	Pan Fiszer.	Janina	Pani Modrzejewska.
Kamil	Pan Terenkoczy.	Pani Aubray	Pani Hoffman.
Valmoreau	Pan Benda.	Łucyna	Panna Bauman E.
Fellier	Pan Eker.	Gaston	Panna H. Rapacka.

Rzecz dzieje się w Saint-Valery-en-Caux, za naszych czasów.

Biletów dostać można w Poniedziałek w kasie teatralnéj, do godziny 5téj.

Początek o godzinie w pół do 8.

Reżyser *J. Rychter.*